

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Mål omhyggeligt op. Så er det en overkommelig opgave. Det er lettest i et træhus.

TIDSFORBRUG:

En dags tid – men døren skal bestilles længe før.

PRIS:

Regn med, at en hoveddør koster mellem 5000 og 10.000 kroner, afhængigt af kvalitet.

Saver du den gamle karm over med et skråt snit, er den nemmere at få fri bagefter.

Bor du i træ eller mursten?

NY DØR i facaden

Uanset om du bor i træ- eller murstenshus, kan du sagtens selv skifte den gamle facadedør ud med en ny. Vi giver dig to opskrifter – og en stribe tips undervejs.

Gode råd

● Vælg den rette dør

En hoveddør er udsat for store belastninger. Vælg en solid dør.

● Mål døren rigtigt op

Mål selve murhullet, altså hullet i facaden, og træk så den ønskede fuge fra.

● Hvilken vej vender døren?

Husk at bestille døren højre- eller venstrehængt. Se tips senere.

● Hvordan skal døren låses?

Vælg en solid og moderne lås – gerne med hjemmesikring.

● Passer den leverede dør?

Når døren er leveret, så mål den efter, inden du fjerner den gamle!

En "hund" på hjul er rar at have til den tunge hoveddør.

Hvis du planlægger at skifte din gamle hoveddør eller en anden facadedør ud med en ny, så begynd i god tid. 8-12 uger før du kan lukke din nymonterede dør i bag dig, skal du nemlig have målt op og bestilt den dør, du vil have. Og opmålingen kan du næsten ikke bruge for lang tid på. Måler og bestiller du forkert, kan det nemlig blive meget dyre lærepenge.

Det er bedst at bestille døren på karm-mål – det vil sige størrelsen på selve hullet i facaden minus den fuge, som du skal have plads til hele vejen rundt, typisk 12-15 mm. Så passer den leverede dør med karm præcist i hullet.

Træhus eller muret villa

Bor du i træhus, skal du følge vejledningen på det næste opslag. Skal du derimod sætte ny facadedør i et muret hus, skal du bladre videre til det næstfølgende opslag. Der er mange fællestræk, men også nogle forskelle på de to metoder til montering af en facadedør.

Er du lidt forsigtig, kan du genbruge indfatninger og tilsætninger.

Ny dør i træhus

I træhuset kræver det ikke de store investeringer i hverken materialer eller værktøj at skifte en facadedør ud. Og med lidt forsigtighed kan du oven i købet genbruge indfatninger og lysninger til den nye dør.

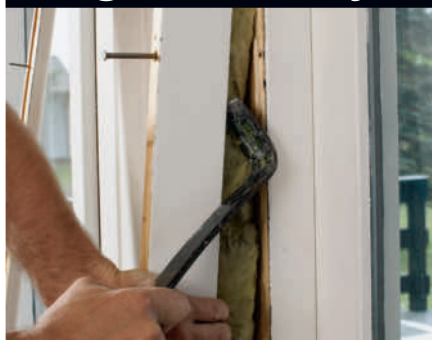
Det kræver lidt kræfter at skifte facadedøren i murstenshuset.

Ny dør i murstenshus

Der skal lidt kræfter til at sætte en 65 kg tung dør i facaden på murstenshuset. Og den skal sidde godt fast, så der skal også værktøj med lidt "muskler" til, når den skal skrues fast i murværket. Men så holder den også i årevis.

Fra gammel til ny

1 Fjern først lysningen. Den kaldes også en tilsætning og sidder her, fordi væggen er tykkere end dørkarmen. Er den malet eller tapetseret, så skær den fri med en hobbykniv, inden du brækker den fri.

2 Fjern de udvendige indfatninger. Hvis du skal genbruge dem, kan du starte med at skære dem fri med en hobbykniv. Fjern indfatninger, og rengør.

Ny facadedør i træhuset

Du har naturligvis målt korrekt op og bestilt den rigtige dør. Men mål nu alligevel den leverede dør op, inden du fjerner den gamle. Der kan ske fejl, og det er surt først at opdage dem, når du har kasseret den gamle facadedør. De fleste dørproducenter har gode råd til opmåling på deres hjemmesider.

4 Klods op til bundstykket med træ- eller plastklodser, så bundstykket kommer til at ligge helt vandret. Husk også at klodse det op på midten, hvor det bliver mest belastet.

5 Sæt hængselsiden af karmen i lod. Du bruger klodser eller kiler rundt om karmen, og det er en god idé at give dem en dykker, så de bliver siddende. **VIGTIGT!** Sørg for at undgå dykkere der, hvor dine karmskruer skal sidde.

TIPS

Hjælp til rustne hængsler. Hvis hængslerne på den gamle dør er rustet fast eller svære at få af, kan du løfte døren fri med et koben. Så skåner du samtidig ryggen for et tungt løft.

Opklodsningen skal ligge ca. 2 cm tilbage i forhold til facaden, så der er plads til isolering bag hele karmen.

7 Tjek, at døren rammer falsen ens i hele anslagssiden af karmen. Klods så karmen op med kiler mellem karm og væg.

8 Stop fugen grundigt med isolering, fx glasuldværk, der købes på ruller til netop dette formål.

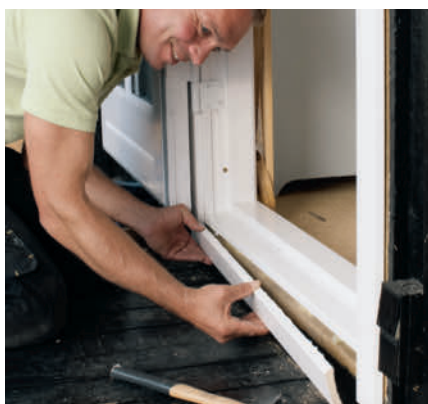
Skær karmen over i et skråt snit, så den bliver lettere at brække fri.

3 Så skal karmen væk. Hvis den er sømmet, er det en god idé at skære sømmene over med en nedstrygerklinge eller en bajonetsav, så du ikke skal brække alt for voldsomt i hele huset for at få den af.

Kiler sørger for at holde døren på plads, indtil du har fået den fastgjort.

6 Karmen sættes op, så den flugter med facadebeklædningen. Bor for med 6 mm træbor i falsen, og sæt 6 x 100 mm spånskruer i. To i den øverste fjerdedel, en lige under midten og en 10-15 cm fra bundstykket. Start i hængselsiden.

9 Indfatningerne monteres. Bundlisten fuges på den øverste kant, så der ikke kan trænge vand ind. De lodrette indfatninger sættes 8-10 mm fra kanten af falsen, så dørlåsens fælde ikke støder imod. Brug rustfri søm eller skruer.

Den gamle dør var udtjent, så nu er den erstattet med en ny dør, der giver hele facaden en ansigtsløftning.

TIPS

Ryd op undervejs. På en opgave, hvor der som her skal fjernes meget gammelt materiale, er det en god idé løbende at få ryddet op. Det gør det langt nemmere at komme til og at finde værktøjet.

FAGUDTRYK

Højre- eller venstrehængt? Stå, så døren åbner ind imod dig. Sider hængslerne til højre for dig, er døren højrehængt. Det er vigtigt at vide, når du skal bestille en ny dør.

Ny facadedør i murstenshuset

65 kg dør kræver sin mand – og hus. For det er ikke let dag efter dag at skulle holde på en tung dør, der smækkes op og i. Vi tror, at en mørtelfuge langs med døren vil knække med tiden, så vi bruger i stedet en gummifuge forklædt som mørtel.

TIPS

Lad døren hælde. Døre fastgøres altid i hængselsiden først og normalt i lod begge veje. Men en tung dør må faktisk godt hælde 1-2 mm bagover, da den store vægt altid vil få den til at hænge lidt forover med tiden.

Fra gammel til ny

1 Skær karmen ud med en stiksav eller en fukssvans. Skærer du lidt skråt oppefra, er det nemt at vippe den overskårne karm ud.

2 Skær eventuelle søm mellem karm og mur over med en bajonetsav eller en nedstrygerklinge. I gamle huse er der ofte brugt kraftige søm. Ved at save dem over undgår du at skade murværk og puds, når karmen skal fjernes.

Murpappet under opklodsningen beskytter klodserne mod fugt.

4 Klods op til bundstykket, så det er i vater, når rammen sættes i. Kan dit vaterpas ikke nå i hele bredden, kan du lægge det på et lige stykke træ, som er langt nok til at nå fra mur til mur.

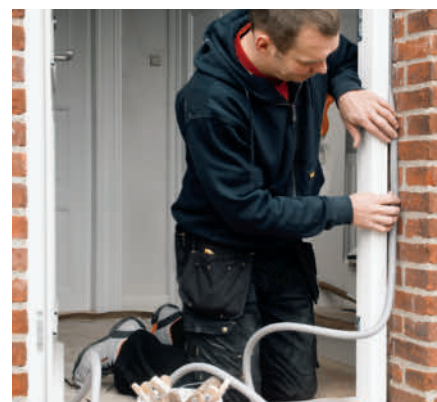

Du skal lægge træklodser bag karmen. Ellers kan muren ikke holde i længden!

5 Dørkarmen sættes på plads og placeres i hullet, så fugen er ligeligt fordelt hele vejen rundt. Karmen holdes fast med kiler eller monteringspuder. Bor for med 6 mm træ- og murbor, og monter karmen med 7,5 x 112 mm montageskruer.

7 Stop fugen med glasuld eller lignende. Husk at gøre plads til både bagstop og fuge.

8 Bagstopstrimlen lægges i. Den skal ligge ca. en cm fra karmens forkant. Normalt bruges 16 mm bagstop. Under bundstykket skal bagstoppet lægges længere tilbage, så den færdige fuge er trukket ca. 5 mm tilbage fra forkanten.

3 Rengør falsen grundigt, inden du fortsætter, ved at børste al snavs væk. Det er fristende blot at klø på og komme videre, men når du senere skal bruge skum og fuger, er det vigtigt.

6 Sæt døren på hængslerne, og tjek, at den har samme afstand til karmens anslagsside hele vejen ned. Tjek, at døren kan lukkes korrekt.

Glit fugen med en fugepind, der er dyppet i vand og sulfo.

9 Fugen lægges i. Her er brugt en byggesilikone, som er længe om at tørre. Så kan du nå at kaste sand på den (se stort foto til højre herfor). En elektrisk fugepistol gør det meget let at lægge en pæn fuge hele vejen rundt.

Gummifugen ligner en mørtelfuge, men er langt mere elastisk.

Gummifugen er mere elastisk end en mørtelfuge, som nemt ville kunne knække under belastningen, når døren smækkes i. Ved at kaste ovntørret kvartssand på nedefra og op forklæder du gummifugen som mørtelfuge.

MATERIALER

En tæt fuge udvendigt er normalt ikke god skik. Men sørger du for, at fugen indvendigt er lige så tæt, vil evt. fugt i hulrummet kunne trænge ud igennem murværket. I et træhus går det derimod ikke.

TIPS

Sikring med skum. Du kan med lidt forsigtighed sikre døren yderligere ved at puste en smule skum ind langs karmen, inden du isolerer mellem mur og karm. Det gør dørens fæste i muren mere stabilt og fleksibelt.